

Posudek vedoucí diplomové práce na téma : "Sexuální násilí na ženách za ozbrojeného konfliktu - úloha mezinárodních trestních tribunálů" předložené Helenou Křivkovou

Diplomová práce v celkovém rozsahu 75 stran byla odevzdaná 20. června 2013

Aktuálnost tématu: Násilí na ženách za ozbrojeného konfliktu - ať již vnitrostátního nebo mezinárodního - je téma nanejvýš aktuální jak z hlediska samotné závažnosti, tak zejména s ohledem na rozsáhlý výskyt tohoto nežádoucího jevu. Druhým aspektem aktuálnosti je i mezinárodněprávní regulace násilí páchaného na ženách, která se promítá jak ve smluvním, tak i obyčejovém právu. Vyvrcholením dosavadního vývoje jsou pak rozsudky mezinárodních trestních soudů s tím, že zejména jejich judikátům věnuje autorka náležitou pozornost.

Náročnost tématu: Skutečnost, že problém sexuálního násilí na ženách prošel za uplynulých sto let poměrně značným vývojem, vyžaduje věnovat pozornost normativitě reflektující tento vývoj a to jak normám přijatým v dobách kdy se regulace ozbrojeného konfliktu teprve rodila (Haagské úmluvy), tak i normám, které v daleko větší míře odpovídají soudobému stavu věcí (Dodatkové protokoly k Ženevským úmluvám z roku 1977). K ocenění je, že autorka věnuje náležitou pozornost i aktům soft-law, zejména pak příslušným rezolucím Valného shromáždění OSN. Autorka nezanedbává ani teoretickou stránku problému s tím, že se v odpovídajícím kontextu zabývá i otázkou zločinu podle mezinárodního práva, jeho vývoji a praktické aplikaci.

Kritéria hodnocení práce: Autorka si za cíl práce vytkla popis a analýzu právní úpravy zkoumaného tématu se zaměřením jak na mezinárodní smlouvy, tak i na soft-law v podobě rezolucí Valného shromáždění OSN. Hlavní důraz však klade na činnost mezinárodních trestních tribunálů a jejich přínos pro mezinárodní právo obecně a na změnu pohledu na zločiny páchané na ženách za války zejména. Tento stěžejní cíl práce se odráží především ve struktuře elaborátu a zejména v jeho celkové koncepci. V práci je podrobně rozebrán průběh válek v bývalé Jugoslávii a charakter zločinů páchaných na ženách v jejím průběhu. Obdobně autorka popisuje i ozbrojený konflikt ve Rwandě, s tím že i zde věnuje značnou pozornost sexuálnímu násilí páchaném v jeho průběhu na ženách. Podrobný popis těchto jevů pak umožňuje autorce zhodnotit význam mezinárodních trestních tribunálů (ICTY a

ICTR) z hlediska nového pohledu na sexuální zločiny páchané na ženách za ozbrojeného konfliktu.

Diplomantka zpracovala dané téma zcela samostatně s tím, že práce má logickou strukturu a řazení do příslušných kapitol je systematické a přehledné. Rovněž práce s prameny, ať již primární nebo sekundární povahy přispívá k celkové kvalitě elaborátu. Rovněž poznámkový aparát je kvalifikovaně zpracován. Seznam literatury je bohatý a přehledný. K ocenění je též soubor případů ilustrujících a interpretujících příslušné zločiny podle mezinárodního práva vztahujících se k násilí na ženách tak jak je obsahují příslušné statuty.

Otázky k zodpovězení: V ústní obhajobě by autorka mohla zhodnotit přínos mezinárodních trestních soudů a zejména příslušných judikátů k upevnění kogentní povahy zákazu páčání sexuálního násilí na ženách za ozbrojeného konfliktu. Relevantní otázkou je též postavení samotných obětí a jejich právo na odškodnění. Do jaké míry se příslušné trestní tribunály těmito otázkami zabývaly a zda bylo v jejich jurisdikci stanovit způsob a výši odškodnění těchto žen.

Doporučení práce k obhajobě a navržená klasifikace: Předloženou diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě a předběžně ji hodnotím jako výbornou.

V Praze dne 12. 9. 2013

.....
Doc. Dr. Stanislava Hýbnerová, CSc.
vedocí diplomové práce